

Tiesību akti

29.11.1991. lēmums "Par Latvijas jūrniecības pārvaldi"

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU PADOMES

LĒMUMS Nr. 330

Par Latvijas jūrniecības pārvaldi

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991. gada 24. augusta lēmumu «Par Latvijas Republikas valstiskuma ekonomiskā pamata nodrošināšanu»:

1. Apstiprināt pievienoto Nolikumu par Latvijas ostām.
 2. Apstiprināt pievienoto Nolikumu par ostas kapteiņa dienestu.
 3. Apstiprināt no kuģiem ņemamās ostas nodevas Latvijas ostās un to sadalījumu starp valsts budžetu un pašvaldību budžetiem, ostas administrāciju un uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), kas darbojas ostā (pievienotas).
- Jūras lietu ministrijai kopīgi ar Finanšu ministriju pēc saskaņošanas ar attiecīgajām pašvaldību institūcijām līdz 1992. gada 1. janvārim izstrādāt jaunus ostas nodevu tarifus. Noteikt, ka šos tarifus apstiprina Jūras lietu ministrija.
4. Uzdot rajonu un pilsētu (republikas pilsētu) Tautas deputātu padomju (izpildkomiteju) priekšsēdētājiem līdz 1992. gada 10. janvārim noteikt ostu robežas un informēt par tām zemes lietotājus ostas teritorijā.
 5. Jūras lietu ministrijai kopīgi ar rajonu un pilsētu (republikas pilsētu) Tautas deputātu padomju (izpildkomiteju) priekšsēdētājiem līdz 1992. gada 1. janvārim veikt ostu pārvaldes reorganizāciju un izveidot katrā ostas pilsētā vienotu ostu, paredzot, ka tās saimniecisko darbību noteiks ostas administrācija un valsts kontroles funkcijas veiks ostas kapteiņa dienests saskaņā ar apstiprinātajiem nolikumiem.
 6. Noteikt, ka uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības), arī tie, kuros ir ārvalstu ieguldījumi, drīkst aģentēt kuģus tikai pēc speciālas licences saņemšanas Jūras lietu ministrijā.
 7. Uzdot Jūras lietu ministrijai noteikt kārtību, kādā līdz Latvijas Republikas Jūras kodeksa pieņemšanai piemērojamas Jūras tirdzniecības kodeksa normas un citi ar jūrniecību saistītie normatīvie akti.
 8. Apstiprināt pievienoto darba grupas sastāvu Latvijas Republikas Jūras kodeksa izstrādāšanai.

Darba grupai līdz 1992. gada 1. janvārim, izmantojot iesniegtos materiālus, izstrādāt Latvijas Republikas Jūras kodeksa projektu un iesniegt Latvijas Republikas Ministru Padomei izskatīšanai.

Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs I. GODMANIS

Rīgā 1991. gada 29. novembrī

APSTIPRINĀTS

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1991. gada 29. novembra lēmumu Nr. 330

NOLIKUMS

par Latvijas ostām

1. Nolikums par Latvijas ostām ir obligāts visām Latvijas Republikas teritorijā esošajām ostām neatkarīgi no to specializācijas, visiem kuģiem, kas apmeklē ostas, kā arī uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), organizācijām un personām, kas atrodas vai darbojas ostas teritorijā un akvatorijā.
 2. Osta ir ar robežām noteikta teritorija, ieskaitot akvatoriju, kas iekārtota kravu, transporta un ekspedīciju operāciju veikšanai, kuģu un pasažieru apkalpošanai, kā arī dažādu citu ar kuģošanu saistītu palīgope rāciju veikšanai.
- Ostas kopējās hidrotehniskās būves, navigācijas iekārtas, kuģu ceļi un visa ostas akvatorija ir valsts vai pašvaldības īpašums, to pārvalda un uztur ostas administrācija. Atsevišķas hidrotehniskās būves vai citas būves var būt arī ostā darbojošos uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) īpašumā un pārvaldē.
3. Ostas robežas nosaka attiecīgā pašvaldības institūcija saskaņā ar pilsētas (apdzīvotās vietas) ģenerālpilānu (perspektīvo plānu).
- Ostas teritorijā juridiskajām vai fiziskajām personām zemi piešķir saskaņā ar Latvijas Republikas likumu «Par zemes lietošanu un zemes ierīcību» pēc līguma noslēgšanas ar attiecīgo pašvaldības institūciju.
- Juridisko un fizisko personu saimnieciskā darbība ostas teritorijā notiek saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem, kā arī ievērojot šo nolikumu un attiecīgās ostas noteikumus.
4. Ostas nodevu tarifus nosaka ostas administrācija Latvijas Republikas Ministru Padomes noteiktajā kārtībā.
 5. Ostas administrācija izstrādā ostas noteikumus. Šajos noteikumos paredzama vispārējā kārtība, kāda jāievēro, kuģojot ostas akvatorijā un tuvojoties tai, kā arī tiek reglamentētas attiecības starp ostu un kuģiem, tiem ienākot ostā un izejot no tās, pārvietojoties un stāvēt tās akvatorijā un veicot kravas operācijas, tiek noteikta kravas uzglabāšanas kārtība ostā, kā arī noteikts

muitas, robežsardzības, sanitārais, ugunsdrošības un caurlaižu režīms. Ostas noteikumus apstiprina Jūras lietu ministrija.

6. Ostas akvatorijā un tās pieejā jāievēro ar kuģošanu saistītie Latvijas Republikas ratificētie starptautiskie normatīvie dokumenti.

7. Ostās, kurās ir jūras kara bāzes, kara kuģu ieiešanas un iziešanas kārtību nosaka ostas kapteinis pēc vienošanās ar jūras kara bāzes komandieri.

8. Ostu pārvalda ostas administrācija. Ostas administrāciju vada ostas pārvaldnieks, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata un nosaka viņa darba samaksu attiecīgā pašvaldības institūcija pēc saskaņošanas ar Jūras lietu ministriju.

Ostas administrācijai ir pastāvīga bilance, konts bankā un zīmogs ar ostas nosaukumu.

9. Ostas administrācijas ieņēmumus veido daļa no ostā ienākušo kuģu maksātajām ostas nodevām. Ostas nodevu sadalījumu nosaka Latvijas Republikas Ministru Padome. Ostas administrācijas budžeta līdzekļu izdevumu tāmi apstiprina attiecīgā pašvaldības institūcija. Šai tāmē pēc saskaņošanas ar Jūras lietu ministriju tiek paredzēti izdevumi ostas kapteiņa dienesta uzturēšanai.

10. Valsts kontroles funkcijas ostas veic ostas kapteiņa dienests, kuru vada ostas kapteinis.

Ostas kapteini ieceļ amatā un atbrīvo no amata un nosaka viņa darba samaksu Jūras lietu ministrija.

Ostas kapteiņa dienesta sastāvu, kā arī darbinieku amatalgas nosaka Jūras lietu ministrija, ņemot vērā attiecīgās ostas darba apjomu.

Ostas kapteiņa un viņam pakļauto dienestu kompetenci nosaka .Nolikums par Latvijas ostas kapteiņa dienestu.

11. Ostas administrācijas kompetencē ietilpst:

11.1. ostas attīstības politikas izstrādāšana;

11.2. ostas kopējo hidrotehnisko būvju un navigācijas iekārtu uzraudzība un remontdarbu koordinācija, kuģu ceļu padziļināšanas un ostas rekonstrukcijas un celtniecības darbu organizēšana;

11.3. ostas nodevu tarifu projektu izstrādāšana;

11.4. ostas nodevu un citu kuģu maksājumu organizēšana, ostas administrācijas izdevumu tāmes sastādīšana un izpildes kontrole. 12. Ostas pārvaldnieks ostas administrācijas vārdā:

12.1. pārstāv ostu attiecībās ar citām iestādēm, uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), organizācijām un personām;

12.2. slēdz līgumus;

12.3. savas kompetences ietvaros izdod pavēles, izstrādā noteikumus un instrukcijas;

12.4. pieņem darbā un atbrīvo no darba ostas administrācijas darbiniekus un nosaka viņu darba samaksu.

13. Ostas administrācija var izveidot konsultatīvo padomi, kurā ietilpst pašvaldības, administrācijas, ostas kapteiņa dienesta un ostas teritorijā darbojošos uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) pārstāvji.

APSTIPRINĀTS

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1991. gada 29. novembra lēmumu Nr. 330

NOLIKUMS

par ostas kapteiņa dienestu

I. Vispārīgie noteikumi

1. Latvijas ostas kapteiņa dienests, ko vada ostas kapteinis, veic valsts kontroles funkcijas ar kuģošanu saistītajos jautājumos un kuģu kustības operatīvo vadību ostā. Savā darbībā tas ievēro šo nolikumu, Nolikumu par Latvijas ostām, Latvijas Republikas likumus un ar jūrmniecību saistīto starptautisko konvenciju prasības.

2. Ostas kapteiņa dienestā ietilpst ostas uzraudzības inspekcija, loču dienests, kuģu satiksmes vadības dienests un citi dienesti, kurus nosaka Jūras lietu ministrija.

3. Ostas kapteini ieceļ amatā un atbrīvo no amata un nosaka viņa darba samaksu Jūras lietu ministrija.

Par Rīgas, Ventspils un Liepājas ostas kapteini var būt persona, kuras kapteiņa stāžs ir ne mazāks kā 5 gadi un kurai ir tālbraucēja kapteiņa diploms.

Par pārējo Latvijas ostu kapteiņiem var būt personas, kuru stūrmaņa stāžs ir ne mazāks kā 5 gadi un kurām ir tuvbraucēja kapteiņa diploms.

4. Ostas kapteiņa rīkojumi, kas saistīti ar kuģošanas drošības jautājumiem, ir obligāti visiem kuģiem, organizācijām, uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām) un iestādēm, arī ostas administrācijai, kā arī atsevišķiem pilsoņiem ostā.

5. Ostas kapteiņa dienestu materiāltehniski un finansiāli nodrošina ostas administrācija.

6. Ostas kapteinim ir zīmogs ar mazā valsts ģerboņa attēlu un ostas nosaukumu latviešu un angļu valodā.

II. Ostas kapteiņa dienesta pienākumi

7. Ostas kapteiņa pienākumos ietilpst:

7.1. ar kuģošanas drošību saistīto likumu, rīkojumu, noteikumu un starptautisko konvenciju izpildes kontrole;

7.2. kuģu pienākšanas un atiešanas dokumentu noformēšana;

- 7.3. ostas kuģu ceļu dziļuma, navigācijas līdzekļu pareizas darbības un pietauvošanas ierīču un aizsargierīču tehniskā stāvokļa kontrole piestātnēs;
- 7.4. kuģu kustības organizācija ostas akvatorijā un pieejā ostai, kuģu ieviešana ostā un izvešana no tās, ievērojot kuģošanas drošību;
- 7.5. jūrnieku grāmatīgu, diplomu un kvalifikācijas apliecību izdošana tajās ostās, kurās to noteikusi Jūras lietu ministrija;
- 7.6. glābšanas operāciju organizēšana ostā, kuģu avāriju iepriekšējā izmeklēšana;
- 7.7. ledlaužu darbības koordinācija ziemas periodā;
- 7.8. mazo jūras kuģu un laivu reģistrācija, šo kuģu un laivu tehniskās uzraudzības organizācija;
- 7.9. kuģu apgāde ar kārtējo navigācijas un hidrometeoroloģisko informāciju;
- 7.10. atļauju izdošana nogrimušas mantas izcelšanai, kā arī nepieciešamo celtniecības darbu un citu darbu veikšanai ostas akvatorijā;
- 7.11. līdzdalība ostas hidrotehnisko būvju projektu apstiprināšanā un to pieņemšanā ekspluatācijā.

III. Ostas kapteiņa tiesības

8. Ostas kapteinis var aizliegt kuģim iziet no ostas šādos gadījumos:

- 8.1. ja kuģis nav derīgs kuģošanai vai pārkāpti iekraušanas un apgādes noteikumi, nav ievērotas prasības par apkalpes sastāvu vai arī ja ir citi trūkumi, kas apdraud kuģošanas drošību, jūras tīrību vai uz kuģa esošo cilvēku veselību;
- 8.2. ja kuģa dokumenti neatbilst noteiktajām prasībām;
- 8.3. ja nav samaksātas ostas nodevas un citi obligātie maksājumi vai nav attiecīgā to samaksas nodrošinājuma;
- 8.4. ja ir kompetentu valsts iestāžu aizliegums.

Izdzimumi, kas rodas, ja ostas kapteinis realizē šajā pantā paredzētās tiesības, jāsedz kuģa īpašniekam.

9. Ostas kapteinis var aizturēt kuģi, ja pret kuģi tiek izvirzīta prasība, kas saistīta ar vispārēju avāriju, kravas pārvadājumu līguma neievērošanu, glābšanas darbiem, kuģa sadursmi vai ja ostai nodarīts kaitējums. Kuģa aizturēšana iespējama arī tad, ja ostas dienests izvirza prasības sakarā ar ostas būvju vai cita ostas īpašuma, arī navigācijas zīmju, bojājumiem. Tādā gadījumā kuģi var aizturēt līdz laikam, kamēr kuģa vai kravas īpašnieks nedod attiecīgas garantijas, ka zaudējumu atlīdzinās.

Rikojums par kuģa aizturēšanu sakara ar minētajam prasībām ir spēkā trīs diennaktis. Ja šajā laikā nav pieņemts tiesas lēmums par kuģa aizturēšanu, kuģis nekavējoties atbrīvojams. Par zaudējumiem, kas rodas, nepamatoti aizturot kuģi, atbild personas, pēc kuru pieprasījuma aizturēšana notikusi.

10. Ostas kapteinim ir tiesības pieprasīt no ostā esošo kuģu kapteiņiem un *no* visiem ostas teritorijā izvietotajiem uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), organizācijām un iestādēm, kā arī no ostā esošajām personām nodot viņa rīcībā nepieciešamos peldošos un tehniskos līdzekļus, ja tie nepieciešami cilvēku glābšanai.

11. Ostas kapteinis pieņem darbā un atbrīvo no darba ostas kapteiņa dienesta darbiniekus.

APSTIPRINĀTAS

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1991. gada 29. novembra lēmumu Nr. 330

No kuģiem ņemamās ostas nodevas

Latvijas ostās un sadalījums

1. Latvijas ostās ir šādas ostas nodevas:

- 1.1. tonnāžas nodeva;
- 1.2. kanāla nodeva;
- 1.3. bāku nodeva;
- 1.4. loču nodeva;
- 1.5. tauvošanās nodeva;
- 1.6. piestātnes nodeva;
- 1.7. kravas nodeva;
- 1.8. sanitārā nodeva;
- 1.9. ugunsdrošības nodeva.

2. Noteikt, ka līdz jaunu ostas nodevu un pakalpojumu tarifu izstrādāšanai visās ostās ir piemērojami spēkā esošie ar Jūras lietu ministriju saskaņotie ostas nodevu tarifi un maksa par pakalpojumiem, ko ostā sniedz kuģiem. Šis nosacījums neattiecas uz maksu par kravu pārstrādāšanu un uzglabāšanu. (Tarifos paredzēto maksu par kuģu aģentēšanu var samazināt, bet ne vairāk kā par 30 procentiem).

Šī punkta prasības neattiecas uz zvejas kuģiem, uz kuriem paliek spēkā zivsaimniecības sistēmai noteiktie nodevu un pakalpojumu tarifi.

Šajā punktā paredzētos maksājumus kuģi ar ārvalstu karogiem var veikt starpvalstu nolīgumā noteiktajā valūtā.

3. Noteikt, ka līdzekļi, kas veidojas no ostas nodevām (50% no tonnāžas nodevas, 100% no kanāla nodevas, 100% no bāku nodevas, 100% no loču nodevas, ieskaitot maksu par radaru izmantošanu, un 100% no tauvošanās nodevas), tiek sadalīti šādā kārtībā:

3.1. 20% no kopējās summas tiek ieskaitīti republikas budžetā valsts jūrniecības dienestu uzturēšanai;

3.2. 10% no kopējās summas tiek ieskaitīti pašvaldības budžetā;

3.3. 70% no kopējās summas tiek ieskaitīti attiecīgās ostas administrācijas budžetā.

4. Noteikt, ka ostas teritorijā esošo uzņēmumu ienākumi veidojas no ostas nodevām un no maksas par kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem (50% no tonnāžas nodevas 100% no piestātnes nodevas, 100% no kravas nodevas, 100% no sanitārās nodevas, 100% no ugunsdrošības nodevas,

100% no maksas par velkoņu pakalpojumiem, kā arī no maksas par citiem pakalpojumiem).

Piestātnes nodevas un kravas nodevas netiek iekasētas no tiem kuģiem, kuru īpašniekiem pieder šīs piestātnes.

APSTIPRINĀTA

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1991. gada 29. novembra lēmumu Nr. 330

Latvijas Republikas Jūras kodeksa izstrādāšanas

DARBA GRUPA

Darba grupas vadītājs

G. Šteinerts - jūras lietu ministra vietnieks

Darba grupas locekļi:

A. Bekasovs - Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts

A. Fogels - Latvijas Universitātes docents, Starptautisko tiesību katedras vadītājs

A. Mačtams - Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts

V. Skrippiķis - Latvijas kuģniecības Juridiskās daļas priekšnieks

I. Miļūna

I. Sarmulis

B. Zeiliņš